

Välkommen till

Nyhetsbrev nr 41

från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

I detta nr.:

- Julmarknad
- Havet - vår gemensamma resurs.
- Vilka kvinnor!
- Test i danska språket
- Ansögan om tefällit visum te Skaune.
- Vilket år?
- De dog alla av tennis.
- Hallå - V. Karup med omnejd!

Julmarknad

Lördagen den 23 november är det julmarknad i Bjäre Härads Hembygdspark. Jag kommer som vanligt att finnas på plats. På julmarknaden ges många tillfällen för mig att hålla kontakt med bjärebor och många andra, som har intresse för bygden. Det brukar bli givande och lärorika samtal med många tips, uppslag, ny kunskap mm.

I år utkommer jag inte med någon ny bok. På julmarknaden har jag med mig mina tidigare böcker. Detta eftersom jag ofta får förfrågningar om dem. Vanligt är att man vill säkra en julklapp - eller två.

Vid det här tillfället gäller dessutom "oslagbara reapriser", för att nu ta till en term från reklamkarnas värld.

Här är böckerna:

- Så blev Båstad tennis.
- Bilder av ett sekel i Bjäre
- Vår Bjäre historia i bild
- Bjärebor berättar om Bjäre.

Du som inte avser att komma till julmarknaden: tänk på att du som läsare av mina jultexter också har rabattförmån. Kontakta mig för info.

Havet - vår gemensamma resurs och gemensamma ansvar

Från hemmet kan jag varje dag blicka ut över havet. Mycket hav t.o.m. Se havets ständiga förändringar. I färg - blått, grått ibland rodande. I humör - ibland stilla och spegelblankt, ibland våldsamt och rasande, då det i rykande storm går till angrepp mot bjärekusten.

Men hela tiden är det bara ytan jag ser. Inte vad som finns därunder.

I söndags blev det ändring på detta. Då fick jag - tillsammans med ett hundratal andra besökare hos Torekovs Föreläsningsförening - en utmärkt lektion om vad som finns där nere i djupet. Den som stod för kunskapen var marinbiologen, forskaren - och bjäretösen - Ingela Isaksson. Vi fick en utmärkt och fängslande inblick i världen där nere. Med dess tusentals växt- och djurarter och deras beroende av varandra. Om växtplankton som blir föda åt djurplankton som blir föda åt små fiskar, som blir föda åt stora fiskar som kan bli föda för människan. Om växters och djurs beroende av bottnarnas beskaffenhet. Om hur människor har påverkat - ofta i negativ riktning - men också om de goda resultat som uppnåtts när positiva insatser gjorts.

Havet är vår gemensamma resurs och därmed vårt gemensamma ansvar var temat i Ingelas framställning.

När jag lyssnade till Ingela kunde jag inte låta bli att tänka på när jag - tillsammans med Ingelas pappa, Börje - gjorde filmen Bjäre Sommarland omkring 1960. I filmens inledning ser vi Ingela göra sin (tror jag) första bekantskap med havet. Hon var då ca ett och ett halvt år gammal! På filmsekvensen tycker jag mig ana Ingelas levande intresse för havet redan då!!

Hur har du det med vårt tidigare språk i Bjäre - danskan?

Den här gången låter vi våra gamla skånska dialektord vila för att i stället ägna oss åt ett näraliggande ämne: danskan.

Här får du några ord för att kolla dina kunskaper i vårt gamla modersmål.

· Adgang. * Bange. * Betjent. * Efterår. * Forlade. *
Forår. * Forretning. Gentage. * Hindbaer. Kaffeslabberads. * Kjole
og hvidt. * Kun. * Lide. *Mangel. * Nederdel. * Omtrent. * Ribs.
* Snor. * Stole. * Sulten. * Tåge.

De rätta svaren får du i nästa Nyhetsbrev.

Ansögan om tefällit visum te Skaune

Efter denna utflykt till Danmark vill vi ta oss tillbaka till Skåne. Vi måste först "ansöga om visum". Jag hittar ett formulär - "Ansögan om tefällit visum te Skaune":

- Har du biljett tebaga?
- Kan du köra rullebör?
- Eder du spiddekaga?

"Ansögningsblanketten" innehåller många fler frågor, men de nämnda får räcka, åtminstone för den här gången.

Vet du något om Hasselbacken?

Under mitt arbete med att inventera gamla dansbanor i Bjäre har jag bl.a. stött på dansbanan Hasselbacken, som låg i Ängelsbäck(Killebäckstorp?). Nu söker jag information om den dansbanan. Har du något att berätta - kanske t.o.m. egna dansminnen därifrån - hör av dig med några rader.

De dog alla av tennis

Tennis var förr en livsfarlig sport. Åtminstone om man var kung eller kändis på annat sätt. Om detta kan vi läsa i en bok, skriven av Lord Aberdare, som handlar om föregångaren till den tennis vi känner idag, nämligen Real Tennis eller, som det även kallades - Royal Tennis. Den sporten spelades inomhus och var vanlig i kungliga kretsar. Här är några exempel på vad som kunde hända, enligt författaren:

- Louis X avled 1319 sedan han svalkat sig med en stor bägare vatten(?) efter en svettig match.
- Charles VIII glömde böja på huvudet när han gjorde entré genom den låga ingången till en tennishall. Av smällen avled han efter några timmar.
- Montaignes bror dödades av en tennisboll som träffade honom under högra örat.

En borttappad rad.

.i förra Nyhetsbrevet resulterade i en delvis missvisande uppgift. Det gällde månaden November. Så här skall det vara: November börjar alltid på samma veckodag som mars. Således även skottår. Den bortfallna raden ställde till det i texten.

Vilka kvinnor!

I ett tidigare Nyhetsbrev har jag nämnt en intressant bok som varit på gång: "Vilka kvinnor!" Anledningen till att jag i förväg känt till planerna på boken är, att en av bokens tre författare är vår dotter, Birgitta.

Nu har boken just kommit från trycket. Presenteras i Malmö 26 november. Här i Bjäre kan vi dock tjuvstarta redan några dagar före. Jag kommer att ha den med mig på julmarknaden i Hembygdsparken 23 november.

I boken kan vi läsa om spännande kvinnor i olika delar av världen och i olika delar av vår historia. Kvinnor, som skapat stora och bestående avtryck.

Ur den långa listan väljer jag tre namn:

Rosa Parks. Kvinnan som vägrade lämna sin plats i bussen för att hon hade "fel" hudfärg och som därmed utlöste det som kom att bli den stora medborgarrättsrörelsen i USA med Martin Luther King som en av förgrundsgestalterna.

Elisabeth Guley Flynn, om vilken Joe Hill skrev sången "Rebellflickan", strax innan han avrättades.

Astrid Lindgren - även hon var ju en rebell!!

Aung San Suy Kyi. Frihetskämpe - och rebell - i Burma med icke-våld som "vapen". Fredspristagare mm.

Vilket år?

Dags för en ny minnesnöt att knäcka. Vilket år inträffade detta?

- Hovs Hembygdsförening fyller 40 år.
- Båstad kan ta sin nya högstadieskola, Strandängsskolan, i besittning efter årtal av strider kring bygget.
- Postkontoret i Hov dras in.
- Stor demonstration i Båstad med protest mot tennismatch.
- Restaurang Strand i Båstad rivs. Dessförinnan har det varit auktion på lösöret. Till sist sätter man fyr på byggnaden.
- Birgit Nilsson nobbar såväl Sveriges Radio som TV efter schism kring ett program.
- Nysvenska Rörelsens ledare, Per Engdahl, talar i Båstad. Publik: 2 vuxna och 3 barn.
- I Båstad högtidlighålles 100-årsminnet av Ludvig Nobels födelse.

Bland de rätta svar som vi får in kommer vår egen Notarius Publicus att dra en vinnare. Pris: valfri bok ur min bokproduktion. Vilka de böckerna är kan du se på annan plats i detta brev.

Bigitta vann bok-priset

Förra Nyhetsbrevets fråga gällde året då bl.a. detta hände: * V. Karups mejeri fyllde 90 år, * Henrik Sundström vann Swedish Open, * Peter Eriksson blev olympier mm.

Rätt svar var 1984. Bland de inlämnade rätta svaren drog vår Notarius Publicus vinnaren. Det blev Birgitta Thronée. Hon har vunnit valfri bok ur min produktion. Grattis!

Fynda på bloggen.

Det här är ett meddelande till dig som ännu inte varit inne och kollat på Bloggen på min hemsida. Gör gärna en snabbresa bland de många små notiserna som finns där. Ämnena blandas friskt. Kanke hittar du korn som är av särskilt intresse just för dig. Hemsidan hittar du på

<http://www.bjareforlaget.com> > www.bjareforlaget.com

Hallå V. Karup..

med omnejd!! Kolla på min hemsida under rubriken "Efterlysning". Jag har just lagt i några bilder med skolklasser från förr. Nu behöver jag få hjälp med namnen på eleverna. Du som har kommit upp i mogen ålder kommer att klara många namn. Är du lite yngre hittar du kanske dina föräldrar på någon av bilderna. Är du mycket yngre hittar måhända dina mor- och farföräldrar. Skicka ett mejl med dina namnförslag.

Även du som bor på annat håll i Bjäre kan fynda på hemsidan bland bilder och texter.

Tack

för alla positiva kommentarer om mina Nyhetsbrev och mitt övriga Bjäre-arbete.

Avslutar som vanligt:

Om du i fortsättningen inte vill få mina Nyhetsbrev - skicka ett mejl om det.

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad

Tel. 0431-365332